

netti-Finnanest on avattu!

Janne Aaltonen

Finnanestin www-sivut on tämän numeron myötä avattu osoitteessa <http://www.fimnet.fi/finnanest>.

Internetin kautta Finnanestin artikkelit ovat helposti ja nopeasti löydettävissä ja luettavissa. Lisäksi tätä kautta saadaan lukijoille tarjottua palveluja, joita ei lehtimuotoisessa julkaisussa ole mahdollista toteuttaa, kuten esimerkiksi artikkeleihin, koulutuskalenterien linkit suoraan järjestäjien kotisivuille ja kirjauutuuksien tilaaminen suoraan listasta. Internetin myötä lehden potentiaalinen levikki myös laajenee, sillä ainakin toistaiseksi lehden artikkelit ovat kaikkien saatavilla.

Kuten edellä mainittu, Finnanestin www-osoite on toistaiseksi <http://www.fimnet.fi/finnanest>. Toimituksen suunnitelmana oli rekisteröidä ja aloittaa toiminta suoraan nimen www.finnanest.fi alaisuudessa, mutta tämä osoittautui kuviteltua vaikeammaksi. Telehallintokeskus, joka myöntää .fi -päätteiset domain-nimet, myöntää nimen ainoastaan rekisteröidylle yritykselle, yhdistykselle tai tuotemerkille. Finnanest ei kuulu mihinkään näistä. Finnanestin rekisteröiminen tavaramerkiksi on kuitenkin käynnistetty ja www.finnanest.fi -osoite on odotettavissa, kunhan tavaramerkki-oikeus on lehdelle saatu. Valitettavasti tämä prosessi kestää 10-12 kuukautta. Uskomme ja toivomme kuitenkin, että yksinkertainen ja helppo www.finnanest.fi -osoite on käytettävissämme samaan aikaan vuoden kuluttua.

netti-Finnanestin sisältö

Finnanestin www-sivujen merkittävin sisältö on luonnollisesti lehden artikkelit. Artikkelit on koottu www.finnanest.fi -sivuille numerosta 1/2000 lähtien. Tätä vanhempia artikkeleja ei ole otettu mukaan, koska niiden tuottaminen olisi ollut teknisesti han-

kalaa ja kohtuuttoman aikaavievää. Vanhempien numeroiden sisällysluettelot löytyvät kuitenkin, kuten aiemminkin, SAY:n kotisivuilta, osoitteesta <http://www.kolumbus.fi/sayf>.

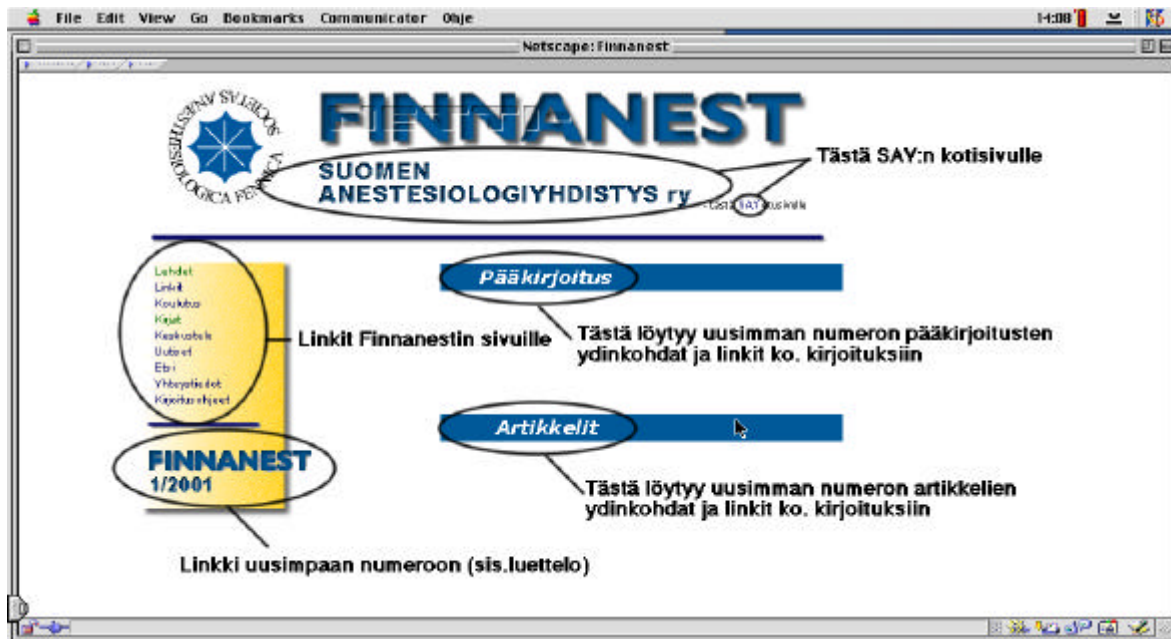
Artikkeleihin pääsee käsiksi kunkin lehden sisällysluettelon kautta, mutta jos ei muista, missä lehdessä haettava artikkeli on julkaistu, se löytyy myös etsi-komennon avulla. Jos lukijalla on käytössään nopea verkkoyhteys (esim. työpaikan kiinteä verkko), voi sivuilta ladata koko lehden tiedoston (kaikki artikkelit yhdessä tiedostossa). Tämän lukeminen on nopeaa ja vaivatonta. Koko lehden tiedosto on kuitenkin niin suuri, ettei sen lataaminen modeemilla ole mielekästä ladata (ellei tätä ehdoin tahdoin halua). Sen vuoksi kukin artikkeli on pilkottu omaksi tiedostokseen ja artikkelit on siten ladattavissa ja luettavissa erikseen.

Muuta netti-Finnanestin sisältöä ovat koulutuskalenteri, luettelo uusista anesthesiologian, tehohoidon ja ensihoidon kirjoista, toimituksen yhteystiedot, kirjoitusohjeet, linkit sekä mahdollisuus sähköiseen keskusteluun netti-Finnanestin sivuilla sekä sähköinen uutispalsta.

Ohjelmat ja apuvälineet

Artikkelit ovat www.finnanest.fi -sivuilla pdf (portable data format) -muodossa. Tämä on Adoben kehittämä sivunkuvaustekniikka, jota hyödynnetään yhä enenevästi sähköisessä julkaisemisessa. Pdf-muotoon liittyy joitakin selkeitä etuja, jonka vuoksi juuri tämä muoto on valittu netti-Finnanestinkin käyttöön.

Pdf-tiedostot näkyvät juuri samanlaisina, kuin painatussa lehdessä ja näin taulukot, kuvat ja muu materiaali toistuu juuri sellaisena, kuin se on leh-

Kuva 1. netti-Finnanestin etusivu. Merkittävimmät kohteet ja toiminnot on ympäröity ja selostettu vieressä.

teen painettu. Tietokoneen näytöstä riippuen jälki saattaa olla hieman vaatimattomampaa, mutta tulostettaessa jälki on täsmälleen sama, kuin painetussa lehdessä. Näytölläkin tekstiä pystyy toki hyvin lukemaan.

Toinen etu pdf-muodossa on kirjoittajan kannalta sen kajoamattomuus. Ilman apuvälineitä tekstiä ei voi suoraan kopioida tai muokata. Finnanestin osalta artikkelin oikeudet säilyvät kirjoittajalla ja lähdemateriaaliksi tekstiä sähköisessä muodossa haluavan pyydetäänkin ottamaan yhteyttä ko. artikkelin kirjoittajaan.

Pdf-muoksen artikkelin tallentaminen internetiin on myös yliveraisen helppoa ja nopeaa verrattuna tekstin muuttamiseen html-muotoon.

Pdf-muotoisen tekstin lukeminen ja tulostaminen edellyttää Adobe Acrobat Reader -ohjelmistoa, joka on kuitenkin ilmaiseksi ladattavissa internetistä osoitteesta <http://www.adobe.com>. Viittaus tarkempaan osoitteeseen löytyy netti-Finnanestin sivuilta, tätä kautta ohjelma on myös helpoimmin noudettavissa. Reader-ohjelmisto löytyy myös monelta tietokone-lehden oheistuotteena jaettavalta CD-ROM -levyltä.

Netti-Finnanest ei ole ainoa verkkolehti, joka käyttää pdf-muotoisia artikkeleita, mm. Lääkäri-lehden verkkoversiossa käytetään samaa tekniikkaa. Pdf-julkaisuja on muutenkin käytössä sen verran laajasti, että Reader-ohjelmisto kannattaa koneelleen ladata, vaikkei netti-Finnanestia käyt-

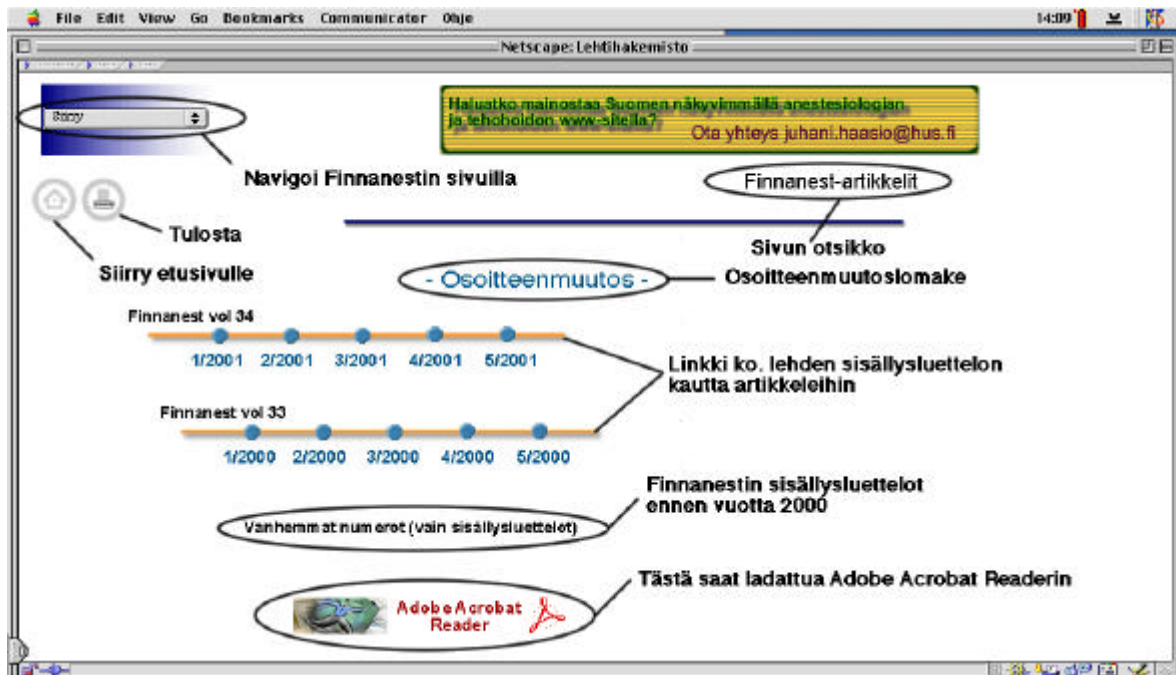
täisikään.

Lisäksi tarvitaan jokin graafinen www-ympäristössä toimiva selain. Sivut on testattu Microsoft Internet Explorer ja Netscape -ympäristöissä, jotka ovat ylivoimaisesti käytetyimmät selainohjelmat. Selainohjelmista suositellaan käytettäväksi 4.0-versiota tai uudempaa. Uuden selaimen saa kätevimmin ostamalla sellaisen tietokonelehden, jonka oheistuotteena olevalla CD-ROM:lla se on liitteenä (kysy lehti- tai tietokonekaupasta).

Vanhemmalla selaimellakin sivuja voi käyttää, mutta selaintekniikan rajoittuneisuuden vuoksi vain lehden artikkeleita pääsee lukemaan (ei siis muuta netti-Finnanestin sisältöä). Sivut on testattu myös sekä PC- että Macintosh-ympäristössä. On kuitenkin aina mahdollista, että jollakin koneella jollakin ohjelmalla sivut eivät toimi toivotulla tavalla. Tässä tapauksessa olisi kovin toivottavaa, että käyttäjä viitsisi antaa palautetta virheistä, epäloogisuuksista tai muista ei-toivotuista piirteistä allekirjoittaneelle. Muutenkin kommentit ja vinkit ovat lämpimästi tervetulleita!

netti-Finnanestin käyttö

Osoitteessa <http://www.fimnet.fi/finnanest> avautuu netti-Finnanestin etusivu. Etusivu koostuu (Kuva 1) vasemmassa marginaalissa olevista linkeistä netti-Finnanestin sivuille ja varsinaisesta etusivun sisällöstä eli viimeisimmän numeron

Kuva 2. Lehdet-sivu. Tältä sivulta löytyy linkit Finnanestin numeroiden sisällysluetteluihin ja tätä kautta artikkeleihin. Vielä julkaisemattomien lehtien linkin takaa löytyy ko. lehden ilmestymisajankohta ja sisällön deadline.

pääkirjoitusten ja valikoitujen artikkelien yhteen-
vetotiedoista. Näin jo etusivulta on nähtävissä,
mitä viimeisin Finnanest pitää sisällään. Linkki
viimeisimmän lehden sisällysluetteloon löytyy
myös etusivulta muiden linkkien alta. Siihen vii-
tataan ko. lehden numerolla (esim. Finnanest 1/
2001).

Vasemman marginaalin linkit johtavat eteen-
päin Netti-finnanestin sivuille. Etusivua lukuun-
ottamatta muiden sivujen rakenne on sellainen,
että ylimpänä on niin kutsuttu yläkehys (topfra-
me), jonka vasemmassa laidassa on valikko, jonka
avulla voi siirtyä muille netti-Finnanestin sivuil-
le. Etusivulle pääsee myös erillisen painikkeen
avulla (Kuva 2). Tämän yläkehysten alla on var-
sinainen sivun sisältö. Kuvassa 2 esitetään leh-
det-sivun sisältö. Muidenkin sivujen rakenne on
pääpiirteissään sama, sisältö toki vaihtelee hyvin-
kin paljon sivulta sivulle. Etusivupainikkeen ja
yläkehysten valikon lisäksi jokaiselta sivulta löy-
tyy tulosta-painike, jota painamalla voi tulostaa
edessään olevan sivun (yläkehys ei tulostu). Si-
vun oikeassa yläkulmassa näkyy aina sivun otsik-
ko, näin lukija tietää, millä sivulla on.

Osassa sivuja (kuten esim. koulutussivu) var-
sinainen sivuosa on jaettu vielä useampaan osaan
lomakepohjan avulla. Osoittamalla harmaana ole-
vaa lomakeotsikkoa saadaan näkyville tämän si-
vun tiedot. Sivut on pyritty ryhmittelemään loo-
gisiksi kokonaisuuksiksi.

Muuten sivut on pyritty rakentamaan niin sel-
viksi ja yksinkertaisiksi käyttää, että mitään eril-
listä opastusta ei tarvita. Mikäli sivuilla etenemi-
nen tai sisältö koetaan hankalaksi, tullaan sivuja
muuttamaan käyttäjäpalautteen perusteella. Si-
vujen rakenteen osalta joudutaan tekemään aina
useita kompromissejä, ja käyttäjiäkin on erilaisia.
Sivujen tekijät ovat kuitenkin usein henkilöitä,
jotka ovat tottuneita www-sivujen käyttäjiä ja siksi
asiat saatetaan toteuttaa tavalla, jota "peruskäyt-
tämä" ei omaksu tai vieroksuu. Ainoa tapa saada
sivut käyttäjien haluaman kaltaisiksi on antaa
palautetta sivujen tekijöille.

Janne Aaltonen, webmaster
janne.aaltonen@hus.fi